

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2015. évi február hó 10. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A jelentős értékre, felfegyverkezve, csoportosan, társtettesként elkövetett rablás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott és társai ellen indított büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2014. évi április hó 28. napján kihirdetett 4.B.629/2013/165. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

IV. r. vádlottal szemben a próbára bocsátást megszünteti, és kábítószerrel visszaélés vétsége (1978. évi IV. törvény 282. § (1) és (5) bekezdés a/ pont) miatt is kiszabottnak tekinti a halmazati büntetést.

I. r., II. r. és IV. r. vádlottak tekintetében a feltételes szabadságra bocsátással kapcsolatos rendelkezést mellőzi.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből az állam terhén maradó összeg 66 121 (hatvanhatezer-egyszázhuszonegy) forint, míg a vádlottak egyetemlegesen 586 587 (ötszáznyolcvanhatezer-ötszáznyolcvanhét) forintot kötelesek megfizetni, továbbá III. r. vádlott 289 324 (kettőszáznyolcvankilencezer-háromszázhuszonnégy) forintot visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I. r., III. r. és IV. vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámítja a szabadságvesztés tartamába.

A nyilvános ülésen 72 840 (hetvenkettőezer-nyolcszáznegyven) forint bűnügyi költség merült fel, melyből I. r. 23 720 (huszonháromezer-hétszázhusz) forintot, II. r. 20 000 (húszezer) forintot, míg III. r. vádlott 29 120 (huszonkilencezer-egyszázhusz) forintot köteles megfizetni.

II. r. vádlott személyazonosító okmányának száma ..., III. r. vádlotté ...

I n d o k o l á s :

A törvényszék bűnösséget megállapító és büntetést kiszabó ítélete ellen I. r. és II. r. vádlottak, valamint a védőik a büntetés lényeges enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést. III. r. és IV. r. vádlottak felmentésért, továbbá a védőik elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése céljából éltek perorvoslattal. E vádlottak védői a másodfokú nyilvános ülésen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének megfontolását is kérték az ítéletétől, figyelemmel a nyomozás során fogantatosított személygépkocsi szemléjére és pótszemléjére.

IV. r. vádlott védője kitért továbbá arra is, hogy a nyomozás alatt alkalmazott poligráf vizsgálat szaktanácsadói véleménye okirati bizonyíték, azonban annak tartalmából a bíróság az érintett vádlott bűnösségére semmiféle következtetést nem vonhat le, ezért ennek mellőzésére tett indítványt.

Az ügyész valamennyi vádlottra tudomásul vette a Miskolci Törvényszék döntését.

A fellebbezési főügyészség az átiratában csupán azon álláspontját rögzítette, hogy a vádlottak és a védők részben felmentésre, részben a büntetések enyhítésére irányuló fellebbezése nem vezethet eredményre. Érdemi indítványát a másodfokú nyilvános ülésen a perbeszédében fejtette ki. Ennek során rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségét törvényesen beszerzett bizonyítékokra alapította, a történeti tényállás megalapozott, és a határozat indokolása is teljes körű. Mindezek mellett I. r., II. r. és IV. r. vádlottak esetében a feltételes szabadsággal kapcsolatos rendelkezés - mint szükségtelen - mellőzését kérte az indokolás kisebb korrekcióival, egyebekben az elsőfokú határozat helybenhagyását indítványozta.

Az ítéletet a vádlotti és védői jogorvoslatokkal megtámadott elsőfokú ítéletet a Be. 348. §-ának (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt - a Be. 361. §-ának (1) bekezdését alkalmazva - nyilvános ülésen bírálta felül. Megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat betartva széles körű bizonyítást lefolytatva szerezte be a büntető ügy eldöntése szempontjából releváns bizonyítékokat. A vádlottak az eljárás alatt többféle tartalmú nyilatkozatot tettek, melyben jórészt tagadták a terhükre rótt bűncselekmények elkövetését, vagy szerepüket igyekeztek csökkenteni (IV. r. vádlott másodfokú nyilvános ülésen írásban benyújtott beadványa). E körbe tartozik II. r. vádlott beismerő, majd később megváltoztatott, illetve visszavont vallomása. Mindezekre figyelemmel - utalva továbbá arra, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményeknek a sértetten kívül tanúja nem volt - a törvényszék minden lehetséges módon igyekezett a vádlottak védekezését leellenőrizni.

Ennek során több tanút kihallgatott, akik közvetett módon szereztek információkat a cselekménysorról, vagy csupán egy-egy részmozzanatról. Az így rendelkezésre álló bizonyítékokat, az igazságügyi szakértői vélemények tartalmát is értékelve mérlegelési körébe vonta. Részletesen megindokolta, hogy a vádlottak bűncselekményeket tagadó védekezését miért nem fogadta el, és miért tartotta hitelt érdemlőnek II. r. vádlottnak a gyanúsítást követően tett beismerő vallomását. Meggyőző érveket sorakoztatott fel abban a körben is, hogy mely okok vezettek T1 és T2 T3 tanúk nyomozati vallomásának elfogadásához. A törvényszék maradéktalanul eleget tett az indokolási kötelezettségének.

A tényállás jórészt megalapozott, azonban azt a Be. 352. §-a (1) bekezdésének a/ pontjára figyelemmel - az iratok tartalma alapján - pontosítani és helyesbíteni szükséges a következők szerint:

I. r. vádlott esetében az 1. pontban feltüntetett elítélés kapcsán rögzítendő, hogy 2004. március 16. napja is elkövetési idő volt.

A 2. pontban írt ítélet ügyszáma helyesen: ..., míg a 3. pont alatti ítéletben elbírált bűncselekmény orgazdaság vétsége.

III. r. vádlott esetében a 6. pontban írt ítéletben a büntetés mint visszaesővel szemben került kiszabásra.

Az összbüntetési ítéletekben a bíróság megállapította az összbüntetés tartamát (9. oldal 2. bekezdés, 11. oldal utolsó bekezdés).

Az ítélet 17. oldal 6. bekezdése úgy pontosítandó, hogy a bal singcsont testközeli vége felett a könyöktájékon volt a körülbelül fél cm-es szakított seb.

A 18. oldal teljes második bekezdését mellőzi az ítéletábra, amely S sértett igazságügyi elmeorvosszakértői vizsgálatának eredményét tartalmazza.

A törvényszék az elsőfokú eljárásban rendelte el S igazságügyi elmeorvosszakértői vizsgálatát, és ennek elvégzésére dr. Szabó Editet rendelte ki, aki a vizsgálatot elvégezte, és szakértői véleményét a bíróság elé terjesztette, melyet a törvényszék ismertetett a tárgyaláson és bizonyítékként értékelt is.

A Be. 101. §-ának (2) bekezdése azt tartalmazza azonban, hogy a halál oka és körülményei, valamint az elmeállapot vizsgálatánál két szakértőt kell alkalmazni.

Dr. Szabó Edit szakértő a vizsgálatot egyedül végezte, és a véleményét egyedül terjesztette elő, ezért az nem felel meg az eljárási törvény által előírtaknak. Erre figyelemmel a sértett igazságügyi elmeorvosszakértői véleményét a bizonyítékok sorából mellőzte az ítéletábra - Be. 78. § (4) bekezdés -, ez azonban a tényállás megalapozottságára semmiféle kihatással nem volt, ezért egy új, a törvénynek megfelelő szakértői vélemény beszerzését nem tartotta szükségesnek.

Mindezen pontosításokkal, helyesbítéssel a tényállás megalapozott, és a Be. 352. §-ának (2) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban irányadó. Ennek folytán az ítélet hatályon kívül helyezésének szükségessége fel sem merült.

Mellőzni szükséges a 31. oldal 2. bekezdésének 1. mondata kivételével a teljes bekezdés tartalmát, ahogy e körbe tartozóan a 32. oldal 2. bekezdésének utolsó mondatát IV. r. vádlottra vonatkozóan.

A hazugságvizsgálatról készített szaktanácsadói vélemény csupán okirati bizonyíték, és semmi több, amire utalt ugyan az elsőfokú bíróság, azonban idézte annak tartalmát és a IV. r. vádlottra és társaira ebből következtetést is levont. Ez azonban helytelen, hiszen az a tény, hogy a poligráf eredménye „nagyban valószínűsíthette, hogy IV. r. vádlott elkövetőként számításba vehető” a bíróság előtti eljárásban semmiféle relevanciával nem bírhat, minthogy a valószínűségre bűnösséget alapítani nem lehet. A „valószínűség” csupán

a nyomozás során orientálhatja a nyomozást végzőket. Nem véletlen, hogy az eljárási törvényben a bizonyítékok felsorolásában a poligráf nem szerepel. Mindezekből az következik, hogy a hazugságvizsgálat eredményéből a terhelt bűnösségére semmiféle következtetést, még közvetett módon sem lehet a bíróságnak levonni. Ezt igazolja az is, hogy bírósági szakban nincs helye poligráfos vizsgálat elvégzésének, és annak akkor már a terheltnek rendelkezésére álló ismeretek birtokában nincs is értelme.

A S sértettre vonatkozó igazságügyi elmeorvosszakértői véleménynek a bizonyítékok köréből történő mellőzésére figyelemmel az elsőfokú ítélet indokolásából az ezzel összefüggésben kifejtetteket is mellőzte az ítéletábra.

Az elírások miatti, következőkben részletezettek szerinti helyesbítések is szükségesek:

A 36. oldal utolsó bekezdésében a helyes időpont 2014. március 5.

A 44. oldalon a tanú neve helyesen

Az 45. oldalon a ... személygépkocsi típusjele 2107.

A 46. oldal 1. bekezdésének 1. sorában a dátum: 2011. július 12., míg az utolsó bekezdésben a kereskedés neve ...Kft.

A 47. oldal utolsó, továbbá utolsó előtti bekezdéseiben mellőzendő a „pótnyomozás” kifejezés, hiszen ezen jogintézmény már nem létezik a magyar büntetőeljárás rendszerében, használata pedig az ítélet 6-7. oldalán rögzítettek értelmében is téves.

Az 53. oldalon a genetikus szakértő neve dr. Füredi Sándor.

Az 58. oldal 4. bekezdésében rögzítettek a Btk. 2. §-ának értelmezése körében a feltételes szabadsággal kapcsolatos téves jogértelmezésen alapulnak, figyelemmel a 4/2013. Büntető Kollégiumi véleményben írtakra, minthogy a határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik.

A 60. oldal 1. bekezdésében írt értékhatár helyesen 2 000 001 forint, míg ugyanitt az 1978. évi IV. törvény értelmező rendelkezéseiben a felfegyverkezve elkövetés törvényhelye a 137. § 4. pont b/ alpont.

A törvényszék okszerű következtetést vont le a vádlottak bűnösségére, és helyes a terhükre rótt bűncselekmények jogi minősítése is.

Az időközben életbe lépő új büntető anyagi jogi törvény (2012. évi C. törvény) 2. §-a alapján az elsőfokú bíróság részletesen összehasonlította a bűncselekmények elkövetése idején hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezéseit az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény rendelkezéseivel. Helyesen foglalt állást abban, hogy valamennyi vádlott esetében

az elkövetés idején életben volt büntető anyagi jogi szabályok biztosítanak kedvezőbb elbírálást. Ezen indokokkal - a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó értelmezés korrekciója mellett, amelyről korábban már volt szó - az ítéletábra egyetért.

Megjegyezve továbbá, hogy a 2012. évi C. törvény 164. §-ában írt testi sértés minősítő körülménye az, ha a testi sértést a bűncselekmény elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére követik el. Ilyen tartalmú rendelkezést fogalmaz meg a 365. § (3) bekezdés g/ pontja is, a speciális sértettek sérelmére elkövetés, további minősítő körülmény. Ez a tény is az elkövetéskor hatályban lévő törvény alkalmazása mellett szól.

Az elsőfokú bíróság IV. r. vádlott vonatkozásában helyesen járt el, amikor a ... Járásbíróság ... számú határozatában kimondott próbára bocsátást hatályon kívül helyezte, figyelemmel a Be. 330. §-ának (4) bekezdésében írtakra. Ezzel együtt azonban elmulasztott rendelkezni az 1978. évi IV. törvény 73. §-ának (2) bekezdése értelmében a próbára bocsátásnak az anyagi jogi szabályok alkalmazásával történő megszüntetéséről, amit az ítéletábra pótol. A másodfokú bíróság ezzel együtt feltüntette a próbára bocsátással érintett, és a tényállásban is rögzített kábítószerrel visszaélés vétségének megnevezését, törvényhelyét, és a halmazati büntetést értelemszerűen ezen bűncselekmény miatt is kiszabottnak tekintette.

Az eddig írtak alapján III. r. és IV. r. vádlott felmentését célzó vádlotti és védői jogorvoslatok nem foghattak helyt. A védők e körben kifejtett érvelése a törvényszék mérlegelő tevékenységét támadja, amely megalapozott tényállás esetén nem járhat eredménnyel, mivel az törvényileg kizárt.

A személygépkocsi szemléjével, pótszemléjével kapcsolatban nem merült fel olyan kétség, amely a védők álláspontjának megfelelően a törvényszék döntésének hatályon kívül helyezését vonhatta volna maga után. E körben az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást folytatott, a viperadarab személygépkocsiba kerülésével kapcsolatban ésszerű kétséget nem tárt fel, ezen bizonyítékot elfogadta, figyelemmel Korek Károly György igazságügyi nyomszakértő megállapításaira, valamint a bűncselekmény helyszínén elvégzett szemle eredményét is mérlegre téve.

Az elsőfokú bíróság feltárta a vádlottak javára és terhére értékelhető bűnösségi körülményeket, amelyeket azonban helyesbíteni szükséges.

II. r. vádlott esetében a büntetlen előélet helyett a fiatal felnőtt életkornak van enyhítő hatása. Annak nincs jelentősége, hogy időközben - a jelen ügy tárgyát képező bűncselekmény elkövetése után később megvalósított - bűncselekmény miatt elítélésre került, ahogy annak sem, hogy más büntetőeljárás indult ellene. Amikor a jelen ügyben elbírált bűncselekményeit elkövette, még büntetlen volt, ezért életkorára figyelemmel a fiatal felnőtt kort kellett a javára értékelni.

A most kifejtettek IV. r. vádlottra is irányadóak, aki a próbára bocsátás alapjául szolgáló bűncselekmény a most elbíralt bűncselekmény elkövetése után valósította meg.

I. r. vádlott esetében nincs külön súlyosító hatása a maradandó fogyatékoság okozásának, hiszen a testi épség elleni bűncselekmény ezért minősült súlyosabban, továbbá a különös visszaesésnek, mivel csak az azon túli elítélés szól az érintett vádlott terhére.

A maradandó fogyatékoság a már kifejtettek értelmében - szintén nem súlyosító körülmény II. r., III. r., valamint IV. r. vádlottak esetében. III. r. vádlottat érintően ugyancsak nem a különös visszaesés a súlyosító körülmény, hanem az ezt megalapozó elítélésen túli büntetettsége.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetések igazodnak az elkövetett bűncselekmények tárgyi súlyához, a bűnösségi körülményekhez, és nem tekinthetők egyiküknél sem kirívóan és indokolatlanul súlyosnak.

Az elkövetés idején is irányadó volt a szabadságvesztés kiszabásakor az 1978. évi IV. törvény 83. §-ának (2) bekezdése értelmében a középérték. Ez a középérték a II. r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában 12 év 6 hónap, míg a különös visszaesőnek számító I. r. és III. r. vádlottak esetében 13 év 9 hónap, figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 97. §-ának (1) bekezdésében írtakra.

Az elsőfokú bíróság a büntetések kiszabásakor megfelelően differenciált amikor értékelte a különös visszaeső vádlottak előéletét, míg a fiatal felnőtt életkorú vádlottak esetében ebből kiindulva a középértéket alig meghaladóan szabta ki a szabadságvesztések tartamát.

A vádlottak társtettesként, egyedül élő idős emberre törték rá az ajtót, durva módon eszközzel is bántalmazták, kirívóan kegyetlen fenyegetést alkalmazva tulajdonították el pénzét, és más értéktárgyat, ezért velük szemben a kiszabásra kerülő halmazati büntetések feltétlenül szükségesek az 1978. évi IV. törvény 37. §-ában írt büntetési cél érvényre juttatásához, az általános és az egyéni megelőzés érdekében. Mindezen okok miatt a büntetések enyhítését célzó jogorvoslatok sem vezethettek eredményre.

Mivel III. r. vádlott a jelen ügyben elbírált bűncselekményeit feltételes szabadságra bocsátása alatt valósította meg, ezért törvényesen zárta ki a törvényszék a feltételes szabadságra bocsátás kedvezményéből.

Itt kell utalni arra, hogy a Be. 258. §-a (2) bekezdésének e/ pontja a feltételes szabadságra bocsátás kapcsán a 2012. évi C. törvényben írt 38. § (1) bekezdésére hivatkozik csak, ezért értelemszerű, hogy az 1978. évi IV. törvény alkalmazása esetén az ítélet rendelkező részében nem kell feltüntetni a feltételes szabadságra bocsátás lehetséges legkorábbi időpontját. Erre tekintettel az ítéletábra I. r., II. r., valamint IV. r. vádlottak esetében e rendelkezést mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletéből.

III. r. vádlott vonatkozásában került sor a tulajdonát képező ... típusú segédmotor szállítására és igazságügyi műszaki szakértői vizsgálatára az értékének megállapítása céljából. Az eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy e járművet a sértettől eltulajdonított

pénzből vásárolta, sőt annak legális beszerzése igazolt. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen nem terhelte az érintett vádlottra a motor szállításának költségét, ugyanakkor az ezzel összefüggésben felmerült igazságügyi szakértői vélemény díjának megfizetésére sem kötelezhető. Az ítéletábra ezért a 30 099 forinttal kapcsolatban úgy döntött, hogy az is az állam terhén marad, növelve ezen összeggel ezt a költséget, míg az őt terhelő bűnügyi költség összegét ezzel csökkentette.

Költségként merült fel továbbá a sértett igazságügyi elmeorvosszakértői véleményének az elkészítése. Az ítéletábra e szakvéleményt kirekesztette a bizonyítékok köréből, ezért értelemszerűen annak megtérítésére a vádlottak nem kötelezhetőek, ami miatt az egyetemlegesen fizetendő bűnügyi költség összegét csökkenteni kellett 20 731 forinttal, és ezzel növelni az állam terhén maradó összeget.

A rögzítettekre figyelemmel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 372. §-ának (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

I. r., III. r., valamint IV. r. vádlottak által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt is beszámította a szabadságvesztés tartamába, figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 99. §-ának (1) és (2) bekezdéseire.

A másodfokú nyilvános ülésen felmerült bűnügyi költség viseléséről szóló rendelkezés a Be. 381. §-ának (1) bekezdésén alapul.

Végezetül - az iratok tartalma alapján - rögzítette II. r., valamint III. r. vádlottak személyazonosító okmányának számát.

Debrecen, 2015. évi február hó 10. napján

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Záradék:

A Miskolci Törvényszék 4.B.629/2013/165. számú ítélete az ítéletábra ítéletében írt változtatásokkal a mai napon valamennyi vádlottal szemben jogerőre emelkedett és végrehajtandó.

Debrecen, 2015. évi február hó 10. napján

. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Kiadó.